

NOWY

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Poniedziałek, dnia 23 marca 1914 r.

Redakcja i administracja „Now. Kurjera Łódzkiego“ mieści się w lokalu przy ul. Zachodniej № 37.

Interesowani do redakcji, zgłaszać się mogą od 12 do 3 po południu i od 6 do 7 wiecz. Administracja otwarta od 8 rano do 7 wiecz.

Adres telegraficzny „Łódź Kurjer“

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca,

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, miesięcznie kop. 50.

Za odnośzenie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.

Za przesyłkę zagranicę dolicza się 60 k. miesięcznie

Zmiana adresu 20 kop.

Telefon № 253.

Cena ogłoszeń: I-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 kop., nekrologi i reklamy 15 kop.; ogłoszenia zwyczajne 10 kop., Drobne ogłoszenia 1½ kop. za wyraz

Ogłoszenia zamiejscowej I strona 50 kop. reklamy po 20 kop., zwycz. 12 k. za wiersz lub jego miejsce, w tekście 75 kop.

administracja wypłacać nie będzie.

Agenty: w Łodzi Biuro ogłoszeń „Promień“, Piotrkowska 81; w Pabjanicach A. Wadzyński, Zamkowa 23; w Zgierzu: Nowy Rynek, kiosk Aleksandra Lacha WYŁĄCZNE PRAWO przyjmowania ogłoszeń w Rosji, zagranicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy, oddane jest Domowi Handl. L. i E. Metz i S-ka

Teatr Polski

Cegielniana 63
(DRAMAT i KOMEDJA)

W środę
po poł.

ORLE

Teatr Popularny

Konstantynowska 16.

We wtorek
i w środę

W środę
po poł.

Hiszpańska Mucha
ŻELAZNY LIST (CHŁOPSKI SYN)

TEATR WIELKI
Konstantynowska 16
W Niedzielę 29 b. m.

JEDYNY WIKTORJI KAWECKIEJ
KONCERT

Szczegóły w afiszach. Bilety nabyć już można tylko w kasie Teatru Wielkiego. r2424-3-1

Piegi
PRYSZCZE,
OPALENIZNE,
WAGRY,
CZERWONOŚĆ TWARZY
I WSZELKIE PLAMY NAJSKUTECZNIEJ USUWA
PASTA DO TWARZY
WYNALEZKU APTEKARZA
JANA NIWIŃSKIEGO.
DLA UNIKNIĘCIA NAŚLADOWNICTWA, KAŻDE PUDEŁKO
ZAPATRZONE JEST W PŁOMBĘ NA KTÓREJ ZNAJ-
DUJE SIĘ N° 204 I NAZWISKO WYNALEZCY.
SPRZEDAŻ W APTEKACH, SKŁADACH APTECZNYCH
I PERFUMERJACH.

-- Zapisy --
**Do Szkoły
Akuszerek**
przyjmuje kancelarja sanator-
jum „Unitas“, Pusta 11g, co-
dziennie od 7-ej do 8-ej wie-
czorem. 586-5-1

**Czas odnowić
prenumeratę.**

Dzisiejszy numer składa się z 8 kolumn.

KALENDARZYK.

Poniedziałek, 23 marca 1914 r.
Dziś: Katarzyny Kr.
Jutro: Marka i Tymoteusza.

**Literatura
dla ludu.**

Więc przedewszystkiem, co to jest literatura ludowa, tak zwana literatura popularna.

Dzieje książki popularnej sięgają u nas połowy 18 wieku *); biorą one początek w pracy kulturalno-oświatowej takich jednostek, jak ks. ks. Pawłowski i Brzostowski, w elaboratach i zamiarach Komisji Edukacyjnej, w ideologii towarzystw demokratycznych i związków na emigracji, w późniejszym czasie — w pracach Siemieńskiego, Jachowicza, Brzezińskiego, Dygasińskiego, Promyka i wielu innych.

A jednak ta bogata przeszłość książki popularnej nie zdobyła mas i tłumów, ani na wsi, ani w mieście.

Trzeba zapamiętać te cyfry, które podają nam przeglądy wydawnictw popularnych, aby przekonać się o tem.

Oto w przeciągu 7—8 lat, książ-

ki Syrokomli, Witwickiego, Pola, Lenartowicza rozeszły się zaledwie w 8,000 egzemplarzy. Macierz Szkolna we Lwowie przez 25 lat rzuciła w świat 214 nakładów; z 1,021,000 egzemplarzy rozeszło się tylko 891,389 *). Cyfry te obejmują najpopularniejsze i najbogatsze nakłady w Królestwie Polskiem. I wiele tych cyfr spoczywa jeszcze w tyle księgarń i antykwarni prowincjonalnych.

Ale jakże ubogo przedstawiają się te cyfry w porównaniu z tandetą, drukowaną u Schafsteina w Kolonji, Löwenberga w Berlinie, Perlesa w Wiedniu i t. d. na eksport do Polski. I z takimi to firmami konkurują polscy na rodzinnym gruncie nakładcy (Aret). Przecież takie centrum międzychrześcijańskiego i międzynarodowego przemysłu dewocyjnego w Niemczech, jak Crefeld — w prowincji nadreńskiej, drukuje książki do nabożeństwa dla Polski — dla Częstochowy, oczywiście w tym osobliwym żargonie, który jest podobno nieudolną i zresztą tandetną kopją jezuickich produkcji z XVIII wieku.

Kolportaż jarmarczny, odpustowy, wędrowny, operuje przeważnie takim żydowsko-zagranicznym wydawnictwem, a wydawnictwa te przerażają cyframi. Oto „Świętokradzka zbrodnia“ — w pół roku rozeszła się w 40,000 egzemplarzy, „Męczeństwo 26 misjonarzy w Japonii“ — w 100,000 egzemplarzy „Zamordowanie księdza przez rodziców“ — w 40,000 egz., „Sąd

djabłów w trybunale lubelskim“ — 30,000, „Tajemnica spowiedzi“ — 200,000 „Cud na Jasnej Górze“ — w rozkupionym setnym tysięcznym nakładzie **). Oto cyfry tytułów książek, gdzie dziwologię językowe harmonizują zupełnie z treścią banialuków, gdzie śmietnik stylowy rozlewa się w brud morderstw, gdzie ogłupianie jest społecznym przestępstwem.

Jarmark i odpust — to są dwa niepodzielne rynki zbytu i dostawy podobnej „literatury“ przez analfabętów kolporterów, wędrownych węgrów, kramikarzy i straganiarzy wiejskich i małomiasteczkowych narzucane. Tam wchłania się to wszystko, co w niemiecko-żydowskich „fabrykach“ owej literatury wyprodukować raczą.

I nie ludźmy się prozę — jeszcze w całej swej zgrozie i w całej naiwności panuje ten „sielankowy“ okres literatury ludowej i dopóki szanśce odpustowych kolporterów są niezdo-
byte, dopóty brzdąkać będzie ta „li-
renkowa nuta“, bądź to wyjących
piekieł, strachów okropnych, bądź to
anielskiego śpiewu rozkoszy niebiań-
skiej, owej pociechy ludu.

I wszystko jedno — jaki instru-
ment wydaje ten „lirenkowy ton“ —
wiemy, że jedną tendencją podpira
się drugą — spróchniałą, jedną agitacją
łata się druga — zdarta.

I oczywiście tam, gdzie zależy na
owej agitacji, tam zawsze można wy-
produkować tendencję; więc teatr
przecież może być doskonałym wie-

*) Wł. Smoleński. Przewrót umysłowy w Polsce.

*) Praca oświatowa — wydawnictwo zbiorowe 1913 r.

**) Echo Literackie i Artystyczne zesz. 15 r. II.

N A P O L E O N

**WSPANIAŁY
UPOMINEK**

Jesteśmy w posiadaniu kilkudziesięciu egzemplarzy wspianego albumu

N A P O L E O N

(legjony i Księstwo warszawskie)
w opracowaniu Ernesta Lunińskiego

Około 500 ilustracji.

Cena księgarska **rb. 11**, prenumeratory „Kurjera” nabywać mogą po

rb. 5.50.

Album obejrzeć można w administracji „Kurjera” ul. Zachodnia 37.

Tow. A. c.

A. Rallet i S-ka

Moskwa

Oddział w Warszawie, Królewska 35

----- POLECA: -----

*Wodę kwiatową,
Mydło i perfumy,
Bukiet Napoleona.*

Wina „Chasta”

sa pod gwarancja naturalne z własnych winnic w Gurzufie, Krym.

Czerwone wina po 40, 55, 70, 80, 90 i 1.25 za but.

Białe wina po 40, 55, 65, 70, 75, 80, 90, 1.—i 1.50 za but.

Deserowe wina po 50, 80, 1.00, 1.25, 1.50, i 2.00 za but.

Skład Piotrkowska 99.

Poszukuję

zarządu domem mogą złożyć 1500 na wyższą sumę poręczenia. Łaskawe oferty proszę składać pod lit. T. L. w Administracji niniejszego pisma. 4407—0—1

Dr. Litmanowicz

Krótką 12., (tel. 18-31)
Choroby: nerek, pęcherza, cewki i t. d.
Godziny przyjęć: do 10 ran i od 4—7 po południu.

Dr. M. Papierny

Akuszer i specjalista chorób kobiecych
b. ordyn. warsz. Uniwers. Kliniki Akuszer
Przyjmuje od 10—11 i od 4 i pół do 6 i pół po poł.
ul. Południowa 23, tel. 16-35

Doktor medycyny LEYBERG

Krótką 5, tel. 26-50.
Choroby skóry weneryczne i moczopłciowe 10—1; 6—8. W niedzielę i święta od 8—1. Dla Pań 4—6 oddzielna poczekalnia. 10r

Doktor med. Bolesław Kon

powrócił.
Choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne
ul. Piotrkowska 5b.
nr. telefonu 32—62.
Przyjmuje do 11 rano i 4—7 po p.

Dr. B. Rejt

SREDNIA № 5. Tel. 33-79
Sp. choroby skórne, włosów weneryczne, moczopłciowe i kosmetyk lekarska. Leczenie syphilisu Salvarsanem Ehrlich-Hata „606” i „914” (wśródymie). Leczenie elektrycznością (elektroliza) (usuwanie szpecących włosów) i oświetlenie kanału (uretroskopia). Godziny przyjęć od 4, do 12, i od 5—8 do 5—8 wiecz w niedziele od 10—8; do 2—8 po p. Dla W. Pań osobna poczekalnia

Dr. L. Prybulski

powrócił.
POŁUDNIOWA 2. Tel. 18-59
Choroby skórne, włosów (kosmetyka lekarska) weneryczne, moczopłciowe niemocy płciowej. Leczenie syphilisu Salvarsanem „Ehrlich-Hata” „606” „914” wśródymie. Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym
Przyjmuje: chorych od 8—1 rano i od 4—9 po poł. panie od 5—6 po poł. Dla pań osobna poczekalnia

Dr. med. Samuel Liniecki

Choroby wewnętrzne i nerwowe specjal. (serca, płuci przemiany materji)
WOLCZANSKA 2, róg Zawadzkiej.
Godz. przyjęć: 8—7 wiecz

Dr. Rabinowicz

CHOROBY. GARDŁA, NOSA I USZU
3. Zielona 3.

Doktor med. KAROL RIEDER

Choroby dzieci Nawrot 7.
Telef. 32—42. Od 4—7-ej 2327—3

Dr. Feliks Skusiewicz

Andrzeja 13.
Choroby skórne, weneryczne moczopłciowe.
Przyjmuje: od 9^{1/2}—11 g. rano 5—8 g. popoł. W niedziele święta od 9^{1/2}—12 g. ran
Telef. 26-26.

Dr. S. Sznitkind

Srednia № 3.
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych (stos. 606) i kosmetyki lekarskiej (włosy, twarz etc.)
Przyjmuje od 8 i pół do 11 i pół rano 1/2 do 9 wiecz.

Dr. L. Klaczkin

Konstantynowska 11.
Syphilis, skórne, weneryczne choroby dróg moczowych.
Przyjmuje od 8—1 rano i od 5—8 wiecz. Dla pań od 4—5 po południu

Doktor W. DUTKIEWICZ

Choroby skórne i weneryczne przeprowadził się, mieszka obecnie
Nawrot Nr. 1.
9—12 r. i 6—8 pp.
Panie od 4—5 pp

Choroby skórne, weneryczne i niemocy płciową Dr. Lewkowicz

Leczenie trypra bez szprycowania. Tel. 55-44
Przy syphilisie stosowanie prep. „606” i „914” Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym.

Konstantynowska 12 o.o. teatr Selina.

od 9—1 i od 6—8 dla pań od 5—8 w niedziele od 9 do 3. Tel. 35-44
Dla Pań osobna poczekalnia.

Dr. J Silberstrom

Zawadzka № 12
Ordynator amb. Czerwonego Krzyża.
Choroby skóry, weneryczne, płciowe (przy syphilisie preparat 606). Kosmetyka lekarska (usuwanie szpecących włosów etc. przyjmuje od 12-2 8-5 w niedziele od 11-8. Dla Pań 4-6

Gabinet dentystyczny

Dr. med. Zacharow

b. zarządzający i lektor szkoły dentystycznej.
Specjalista: chorób zębów, jamy ustnej i sztucznych zębów. Wyjmowanie zębów bez bólu.
Piotrkowska Nr. 79. Przyjmuje od 9 i pół — 2 i od 4—8.

ZARAZ POTRZEBNA

panienka do szycia bielizny w domu prywatnym na płace tygodniową z utrzymaniem całodziennym. Zgłaszać się do administracji Kurjera.
ZACHODNIA 37.

RÓŻNE MEBLE

oraz urządzenie kuchenne z powodu wyjazdu do sprzedania. Wiadomość u wice-prokuratora, Pańska i m. 9 od 12—2 i od 4—6-ej. 611—4

ZARZĄD Banku HANDLOWEGO w Łodzi,

na zasadzie §§ 51 51 i 52 Ustawy Banku zaprasza niniejszem p.p. Akcjonariuszów na

41 Ogólne Zwyczajne Zebranie

w dniu 9/12 kwietnia r. b. o godz. 5-ej po poł. w gmachu Banku Handlowego w Łodzi, przy ul. Spacerowej pod № 776/15 odbyć się mające

Porządek dzienny:

- 1) Przedstawienie sprawozdania i bilansu za rok 1913,
- 2) Zatwierdzenie dywidendy za tenże rok,
- 3) Wybór Członków Rady i Kandydatów,
- 4) Komisji Rewizyjnej do sprawdzenia sprawozdania i bilansu za rok 1914,
- 5) Wnioski Rady.

Do uczestniczenia w Zebraniu powyższem mają prawo akcjonariusze, którzy do dnia 2/15 kwietnia r. b. złożyli swoje akcje w kasach: Banku Handlowego w Łodzi lub oddziałów tegoż w Warszawie Lublinie Radomiu i Kielcach lub też Woźzańsko-Kamskiego Banku Handlowego w Petersburgu oraz Mitteldeutsche Creditbank w Berlinie. Bilety wejścia wydawane będą w lokalu banku w Łodzi na 3 dni przed terminem Zebrania. Złożone akcje będą zwracane po zamknięciu Zebrania, począwszy od 10/23 kwietnia r. b.
Łódź, 19 marca 1914 r2443—1—1

Uprzejmie zawiadamiam Sz. Panie iż przy

ul. Piotrkowskiej 117,
otworzyłam pracownię ubiorów damskich i dzieciennych pod firmą

„DELFINA”

Mając wiele doświadczenie w tym zakresie i jako była zarządzająca firmą „Polaska” polecam się łaskawym wglądom.

Marja Gonsiorek.

